

ling af modeller for andre former for fredsbevarende operationer.

Det hedder i beretningen, at den under udvalget nedsatte arbejdsgruppe bestående af de fire permanente medlemmer af sikkerhedsrådet og 33-magtsudvalgets bureau: Mexico (formand), Canada og Tjekkosllovakiet (næstformænd) samt Den forenede arabiske Republik (rapportør) er nået til enighed om fem af de otte kapitler, som modelstudie I er blevet inddelt i. De tre kapitler, som det ikke er lykkedes at opnå enighed om, er imidlertid de vanskeligste indeholdende de velkendte kontroversielle spørgsmål om kompetencefordelingen mellem sikkerhedsrådet og generalsekretæren og om finansieringen.

I spørgsmålet om det såkaldte modelstudie II vedrørende fredsbevarende operationer i større målestok indskrænker udvalget sig til at give udtryk for håbet om snarest at kunne påbegynde studiet af en sådan model.

II. Formanden for 33-magtsudvalget, ambassadør Cuevas Cancino, Mexico, der indledte debatten i udvalget, fandt, at man nok kunne kalde resultatet sparsomt, men at dette skyldtes, at arbejdsgruppen under sin behandling af model I i realiteten havde måttet behandle alle sider af FN's fredsbevarende operationer. Hertil kom, at beslutninger vedrørende dette spørgsmål krævede enstemmighed, og at man i realiteten befandt sig i et politisk tomrum. Det var imidlertid lykkedes arbejdsgruppen at overvinde begyndervanskelighederne og nærme sig en definition af de forfatningsmæssige sider af mulige fremtidige fredsbevarende operationer. Det var nu op til udvalgets og generalforsamlingens medlemmer at presse på — bl. a. overfor de permanente sikkerhedsrådsmedlemmer — for at få yderligere fremskridt igennem, således at arbejdsgruppen kunne færdiggøre model I og gå over til at arbejde med model II.

Vedrørende finansieringen af de tidligere fredsbevarende operationer, et spørgsmål der også indgik i 33-magtsudvalgets mandat, var der ikke sket fremskridt, men ambassadør Cuevas Cancino fandt, at FN's 25-års jubilæum passende kunne bruges til, at først og fremmest de industrialiserede lande gennem store bidrag fjernede FN's økonomiske vanskeligheder.

Indlæggene under debatten bragte iøvrigt ikke nye synspunkter, men gav i det store og hele udtryk for glæde over, at arbejdet med en række centrale spørgsmål i den under udvalget nedsatte arbejdsgruppe var kommet i gang. Samtidig blev der dog fra flere sider udtrykt skuffelse over tempoet og den trods alt begrænsede emnekreds, som arbejdsgruppen hidtil havde taget op. Ingen af indlæggene gik ind på substansproblemerne.

USA fandt, at tiden var inde til at få afløst den hidtidige improviseren ved gennemførelsen af fredsbevarende operationer med mere systematiske og pålidelige fredsbevarende arrangementer. 33-magtsudvalgets beretning viste, at dette ville blive en langsom og meget vanskelig proces, men selv om der ikke endnu var kommet konkrete vedtagelser, var der sket fremskridt under udvalgets hidtidige arbejde.

USA ville ikke insistere på nogen, bestemt formel eller bestemte forslag men ønskede at fremsætte sine idéer vedrørende visse krav, der måtte stilles til effektiv fredsbevaring.

Første krav var en forståelse med hensyn til FN's hovedorganers roller, navnlig en acceptabel og brugbar balanceret fordeling af ansvaret mellem sikkerhedsrådet og generalsekretæren. I årevis havde der eksisteret en til grund liggende enighed om sikkerhedsrådets primære rolle og behovet for at sætte rådet bedre i stand til at behandle krisituationer og udnytte FN's fredsbevarende muligheder. Denne primære rolle for rådet stemte overens med generalforsamlingens residuelle myndighed til at anbefale fredsbevarende foranstaltninger i tilfælde, hvor sikkerhedsrådet var ude af stand til at handle. Overført på behandlingen af model I betød dette, at sikkerhedsrådet burde fastlægge mandatets hovedindhold og udøve bredt politisk overopsyn. På den anden side var det af effektivitetshensyn nødvendigt, at generalsekretærens udøvende myndighed ikke blev hæmmet.

Det andet krav var at sikre, at personel og udstyr var til rådighed med kort varsel. Den mest praktiske fremgangsmåde på sagens nuværende stade syntes at være fortsat at forbedre og fuldstændiggøre det nuværende „øremærkningssystem“.

Det tredje nøgleproblem var finansieringen. Erfaringen med det nuværende ad hoc